

روابط عربستان با ایران در انتظار نتیجه برجام!

تحلیلگر مسائل سیاست خارجی گفت: عربستان سعودی سیاست یک گام به پیش و یک قدم به پس را در قبال ایران در پیش گرفته تا ببیند تکلیف برجام چه می‌شود و اینکه ایران حاضر است برای حل بحران یمن به آنها کمک کند یا خیر.

به گزارش خبرنگاران جامعه گزارش خبر، «سید هادی سیدافقهی» در گفت‌وگویی درباره تحولات منطقه غرب آسیا در آستانه آغاز به کار دولت سیزدهم گفت: تحولات منطقه‌ای با به پیروزی رسیدن جو بایدن در انتخابات ریاست جمهوری آمریکا و حضور او در کاخ سفید، شکل جدیدی به خود گرفت و سرعت تحولات نسبت به قبل بیشتر شده است.

این کارشناس مسائل غرب آسیا با بیان اینکه یکی از مهمترین ابعاد سیاست خارجی بایدن آن بود که سیاست خارجی ترامپ در منطقه غرب آسیا را همانند او ادامه نداد، اظهار کرد: سیاست خارجی ترامپ در منطقه غرب آسیا بسیار چالش‌برانگیز بود. او به شدت تحت تاثیر اسرائیل در این منطقه عمل می‌کرد و نسبت به متحدان سنتی آمریکا در منطقه رویکرد جدیدی هم در پیش گرفت. وی ادامه داد: ترامپ برخوردهای توهین‌آمیزی با متحدان منطقه‌ای آمریکا داشت؛ آنها را «گاو شیرده» خطاب می‌کرد که وقتی شیرشان تمام شود، باید سر آنها را برید اما نه عربستان سعودی، نه امارات و نه بحرین هیچ کدام جرات پاسخ دادن به این توهین‌ها را نداشتند. دخالت آمریکا مانع از سقوط مارب به سود انصارالله شد.

سید افقهی با بیان اینکه بایدن برخلاف ترامپ، سیاست نرمی را در منطقه در پیش گرفت، تصریح کرد: آمریکایی‌ها برخورد تندی با محمد بن سلمان در ماجرای نزدیکی او با ترامپ و همچنین ماجرای قتل جمال خاشقچی داشتند. علاوه بر این حمایتی کاخ سفید از بنیامین نتانیاهو، نخست‌وزیر سابق رژیم صهیونیستی می‌کرد، دیگر انجام ندادند و بایدن تلاش کرد از نتانیاهو فاصله بگیرد.

وی با اشاره به تحولات یمن خاطرنشان کرد: تحولات یمن به نفع ارتش یمن و انصارالله در حال رقم خوردن بود و آنها در آستانه فتح مارب بودند اما آمریکایی‌ها نخواستند صحنه یمن کاملا به سود انصارالله باشند بنابراین با دخالت خود، مانع از سقوط مارب به سود انصارالله شدند.

این کارشناس مسائل خاورمیانه با بیان اینکه طی هفته‌های گذشته شاهد بروز و نمایان شدن اختلافات ریاض و ابوظبی هستیم، ابراز کرد: اکنون سعودی‌ها و اماراتی‌ها درباره یمن اختلافاتی دارند. امارات در مناطق جنوبی یمن تسلط بیشتری دارد و درصدد تجزیه این مناطق است در حالی که سعودی‌ها در شمال یمن هستند و همین مساله موجب خشم عربستان سعودی از امارات شده است.

ابوظبی از ریاض به دلیل عدم عادی‌سازی روابط با اسرائیل خشمگین است به گفته سیدافقهی، اماراتی‌ها با مشورتی که با سعودی‌ها انجام دادند، اقدام به اعلام عادی‌سازی روابط با اسرائیل کردند اما ریاض از این اقدام امتناع کرد و پا پس کشید که همین امر موجب ناراحتی و خشم ابوظبی از این اقدام سعودی‌ها شد.

وی با اشاره به اختلافات عربستان سعودی و امارات متحده عربی در اوپک‌پلاس بیان کرد: در پی بروز اختلاف بین ریاض و ابوظبی بر سر میزان و زمان بندی تولید نفت، وزرای کشورهای عضو اوپک پلاس، به توافق درباره میزان تولید دست نیافتند. مجموع این اختلافات باعث شده که حتی هواپیماهای دو کشور از آسمان همدیگر عبور نکنند.

این تحلیلگر مسائل سیاست خارجی به سخنان رییس‌جمهوری منتخب در نخستین کنفرانس مطبوعاتی‌اش اشاره کرد و یادآور شد: سید ابراهیم ریسی در نخستین کنفرانس مطبوعاتی‌اش درباره عادی‌سازی روابط تهران و ریاض گفت که اگر نیت‌ها شفاف‌تر و اراده‌ها جدی‌تر شود، هیچ مشکلی با این مساله ندارد.

سیدافقهی عنوان کرد: عربستان با یمن در منازعه بوده و اختلافاتی را هم با امارات دارد. در این شرایط آنها احساس می‌کنند باید به نحوی با ایران کار کنند.

وی افزود: گفت‌وگوها و ارتباطاتی که در ماه‌های گذشته میان ایران و عربستان سعودی انجام شده، هنوز به سطح مذاکرات جدی و معنادار ارتقا نیافته بلکه یک نوع استمزاج و کشف نیت از سوی دو کشور است.

این کارشناس مسائل غرب آسیا با اشاره به برخی از اتهام‌زنی‌ها علیه ایران از سوی مقام‌های عربستان گفت: سعودی‌ها در برخی از رسانه‌ها و مجامع، هنوز ایران را متهم به مداخله در امور داخلی کشورهای عربی کرده و اتهاماتی را هم نسبت به فعالیت‌های هسته‌ای ایران مطرح می‌کنند. به نظر می‌رسد سیاست یک گام به پیش و یک قدم به پس را در پیش گرفته‌اند تا ببینند تکلیف برجام چه می‌شود و اینکه آیا ایران حاضر است برای حل بحران یمن به آنها کمک کند یا خیر.

توسعه روابط مصر و ایران بیشتر به رویکرد مصر بستگی دارد سیدافقهی درباره بهبود احتمالی روابط ایران و مصر هم اظهار کرد: رابطه ایران و مصر در دهه‌های گذشته ایستا و ساکن بوده است؛ یعنی نه پیشرفتی شده و نه پس‌رفتی را در روابط دو کشور شاهدیم بلکه روابط در همان سطح دوران حسنی مبارک باقی مانده است. حتی در دوران ریاست جمهوری محمد مرسی، اخوان‌المسلمین نسبت به ارتقای روابط با ایران تحفظاتی داشت و مناسبات را گسترش نداد.

وی اضافه کرد: تهران علاقه‌مند است روابط خود را با قاهره توسعه دهد اما توسعه روابط دو کشور، بیش از اینکه به ایران ربط داشته باشد، به پاسخ مصر وابسته است چرا که علاوه بر عزم آنها برای توسعه روابط با ایران، آمریکا و اسرائیل هم باید مصری‌ها اجازه دهند.

این تحلیلگر مسائل سیاست خارجی درباره وضعیت عراق تصریح کرد: مساله عراق به شدت پیچیده است چراکه عراق عمق استراتژیک ایران است و هر اتفاقی در این کشور بیفتد &ndash؛ چه اقتصادی، چه آیینی، چه امنیتی و چه سیاسی و... - تهران نمی‌تواند نسبت به آن بی‌تفاوت باشد.

ایران اجازه تثبیت جای پای رژیم صهیونیستی در منطقه را نمی‌دهد سیدافقهی با بیان اینکه خواست آمریکا، تخریب روابط ایران و عراق است، خاطرنشان کرد: آمریکایی‌ها مزدوران، سمپات‌ها و نیروهای عمل‌کننده زیادی

در نهادهای مختلف عراقی اعم از پارلمان، دولت، موسسات اقتصادی و رسانه‌ها و... دارد، اما روابط دو کشور، از دولت‌ها فراتر رفته و ماهیت آیینی و مردمی به خود گرفته است.

به گفته این کارشناس مسائل خاورمیانه، اگر روابط تهران و ریاض بهبود پیدا کند، این مساله خود را در روابط ایران با مصر و سایر کشورهای منطقه نیز نشان داده و اثر می‌گذارد. به عبارت دیگر، هر گونه بهبود روابط تهران و ریاض به بهبود و گسترش روابط ایران با سایر کشورهای منطقه منجر می‌شود. وی درباره حضور جدی‌تر رژیم صهیونیستی در منطقه، گفت: ایران هم به امارات و هم به بحرین هشدار داده و گفته اجازه نمی‌دهد جای پای اسرائیل در منطقه خلیج فارس تثبیت شود. حضور اسرائیل در خلیج فارس فقط به ضرر کشورهای منطقه است و ایران مانع از این حضور در هر شکلی خواهد شد.